

Vergaderjaar 2017–2018

31 477

Bestrijden witwassen en terrorismefinanciering

Nr. 23

BRIEF VAN DE MINISTER VAN FINANCIËN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 3 april 2018

In de regeling van werkzaamheden van 6 maart jl. heeft uw Kamer verzocht om per brief in te gaan op mediaberichten dat banken in Nederland te maken hebben met corruptie en witwaszaken (Handelingen II 2017/18, nr. 57, item 26). Daarbij verzocht het lid Leijten (SP) om ook in te gaan op de stelling dat de Verenigde Staten niet de informatie krijgt van het Openbaar Ministerie (OM) die het moet hebben voor het opsporen van dit soort corruptiezaken. Om aan deze verzoeken tegemoet te komen stuur ik uw Kamer deze brief, mede namens de Minister van Justitie en Veiligheid.

Hieraan gerelateerd heeft het lid Leijten op 14 februari jl. Kamervragen gesteld over de schikking die Rabobank National Association, een dochteronderneming van Rabobank Nederland, in de Verenigde Staten heeft getroffen met de Amerikaanse autoriteiten over tekortkomingen in het compliance programma. Met deze brief bied ik u tevens de beantwoording van die vragen aan (Aanhangsel Handelingen II 2017/18, nr. 1633). Ik benadruk in de antwoorden de belangrijke rol die (onder meer) banken en andere financiële ondernemingen hebben bij het voorkomen van witwassen en de financiering van terrorisme. De banken en andere financiële ondernemingen die als meldingsplichtige instellingen zijn aangemerkt in de Wet ter voorkoming van witwassen en terrorismefinanciering (Wwft) zijn onder meer verplicht om cliëntenonderzoek te doen en om melding te maken van ongebruikelijke transacties. Dit helpt toezichthouders en opsporingsdiensten om zicht te krijgen op ongebruikelijke transacties en vermogensbestanddelen waarvan de herkomst onverklaarbaar is, wat bijdraagt aan de voorkoming, opsporing en bestrafing van witwassen. Dat is van groot belang, omdat witwassen een ernstige bedreiging vormt voor de integriteit van het financiële stelsel.

De preventie en bestrijding van witwassen heeft de doorlopende aandacht van dit kabinet. Het is van belang zo goed mogelijk zicht te hebben op de dreigingen en risico's van witwassen, om waar nodig het beleid bij te

sturen en wetgeving aan te passen. Met de implementatie van de vierde anti-witwasrichtlijn¹ en de recent overeengekomen wijzigingen daarop, wordt het regelgevend kader van de Wwft aangescherpt en het handhavingsinstrumentarium van toezichthouders uitgebreid. Daarnaast is door het Wetenschappelijk Onderzoek- en Documentatiecentrum (WODC) middels een Nationale Risico Analyse (NRA) in kaart gebracht wat op dit moment de risico's met de meeste impact zijn voor Nederland op het terrein van witwassen. De uitkomsten van dit onderzoek zijn op 17 december 2017 aan uw Kamer gezonden.² Zoals toegelicht in de begeleidende brief bij de NRA en in antwoorden op schriftelijke vragen van het lid Van der Linde (VVD)³, wordt op dit moment door het WODC ook onderzoek gedaan naar de effectiviteit van het Nederlandse beleid ter preventie en bestrijding van witwassen. Wanneer deze beleidsmonitor beschikbaar is, zal deze aan uw Kamer worden gezonden. Dan zal tevens een integrale beleidsreactie worden voorbereid die met uw Kamer zal worden gedeeld. Deze cyclus van risicoanalyse, beleidsmonitor en zo nodig bijsturing of aanpassing van beleid zal periodiek worden herhaald. Naast deze nationale beleidscyclus zal in de periode 2020–2021 door de Financial Action Task Force een internationale evaluatie worden uitgevoerd van de effectiviteit van het Nederlandse beleidskader ter voorkoming en bestrijding van het gebruik van het financiële stelsel voor witwassen en terrorismefinanciering. Al deze initiatieven dienen er toe de preventie en bestrijding van witwassen zo adequaat mogelijk vorm te geven.

In reactie op de stelling dat de Verenigde Staten niet de informatie krijgt van het Openbaar Ministerie (OM) die het moet hebben voor het opsporen van dit soort corruptiezaken, merk ik op dat het OM de Minister van Justitie en Veiligheid heeft laten weten dat sprake is van een goede relatie met de VS en dat het OM de kritiek niet herkent. Op lopende zaken die nog door het OM worden onderzocht, kan ik niet ingaan.

De Minister van Financiën,
W.B. Hoekstra

¹ Richtlijn (EU) nr. 2015/849/EC van het Europees parlement en de Raad van 20 mei 2015 inzake de voorkoming van het gebruik van het financiële stelsel voor het witwassen van geld of terrorismefinanciering, tot wijziging van Verordening (EU) nr. 648/2012 van het Europees parlement en de Raad en tot intrekking van Richtlijn 2005/60/EG van het Europees parlement en de Raad en Richtlijn 2006/70/EG van de Commissie (PbEU L 141/73).

² Kamerstuk 31 477, nr.22.

³ Aanhangsel Handelingen II 2017/18, nr. 1197